

ΠΟΛΗ ΣΤΟ ΦΩΣ

ΕΥΤΥΧΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΗ

Αστυνομικό μυθιστόρημα

ΙΚΑΡΟΣ

ΠΟΛΗ ΣΤΟ ΦΩΣ

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με το ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

ΕΥΤΥΧΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΗ

ΠΟΛΗ ΣΤΟ ΦΩΣ

ΙΚΑΡΟΣ

Στον Αλέξανδρο
που ήταν ο πρώτος που άκουγε τις ιστορίες μου

*Τι παράξενα φαινόμενα βρίσκουμε σε μια μεγάλη πόλη,
αρκεί να περιπλανηθούμε με τα μάτια ανοιχτά.
Η ζωή βρίθει αθώων τεράτων.*

CHARLES BEAUDELAIRE

Σρεμπρένιτσα, Ιούλιος 1995

Ήταν αόρατος. Όλο το βράδυ σερνόταν στην κοιλάδα σαν φίδι.

Τα άρβυλά του άφηναν έναν πνιχτό συριγμό που τον άκουγε μόνο ο ίδιος. Πριν να χαράξει τρύπωσε στο δάσος και για ώρες έτρεχε σκυφτός, ανάμεσα σε κορμούς και σπασμένα κλαδιά, σ' έναν λαβύρινθο που τον ρουφούσε μακριά από τη ζωή που ήξερε μέχρι τότε. Παρά το πηχτό σκοτάδι, τα πουλιά κελαηδούσαν ανάμεσα στους κρότους των όπλων. Τα πιο αδύναμα ξεψυχούσαν, προτού προλάβουν να βγάλουν άχνα. Η καρδιά τους έσπαγε κι έπεφταν γύρω του. Την πτώση στα ξεραμένα χόρτα συνόδευε ένας ήσυχος γδούπος ή τουλάχιστον έτσι του φαινόταν. Ήταν σαν να είχε διαπεράσει το στήθος τους σφαίρα, όμως όταν τα πλησίαζε διαπίστωνε ότι το στήθος τους ήταν άθικτο. Τα πουλιά γύρω του κελαηδούσαν ή πέθαιναν διακριτικά, σαν πουλιά.

Κοντοστάθηκε για να μαζέψει ένα σπουργίτι που έσκασε

δίπλα του. Το παρατήρησε από κοντά και διαπίστωσε ότι δεν ήταν σπουργίτι, αλλά νεοσσός. Το μαύρο ράμφος του έχασκε μισάνοιχτο. Το σώμα του ήταν ακόμη ζεστό. Ένας αναίμακτος φόνος. Το ακούμπησε ξανά εκεί που το βρήκε υποθέτοντας ότι τα πουλιά πέθαιναν από τον φόβο τους ή από κάποια παράξενη ασθένεια που εξαπλωνόταν σιγά σιγά στην κοιλάδα.

Τον είχαν απειλήσει ότι όσο μακριά κι αν πήγαινε θα τον έβρισκαν. Έπρεπε να βρει ένα σημείο διαφυγής. Περισσότερο απ' όλα έτρεμε τα σκυλιά που μπορούσαν να τον εντοπίσουν με τη μυρωδιά. Ο Ζβάνκο τον είχε προειδοποιήσει ότι τα σκυλιά μπορούσαν να μυρίσουν το φοβισμένο θήραμά τους από μακριά, γιατί ήταν εκπαιδευμένα να τρέχουν πίσω από την ξινίλα του φόβου. Σκεφτόταν ότι αν τον έβρισκαν θα ήταν από την μπόχα της ιδρωμένης στολής του που τις τελευταίες μέρες κολλούσε πάνω του σαν δεύτερο δέρμα, σαν δέρμα φιδιού που δεν μπορούσε να το ξεφορτωθεί. Τα διαολεμένα σκυλιά θα μπορούσαν να τον μυρίσουν από χιλιόμετρα, όπως του είχε πει ο Διοικητής του. Θα τον εντόπιζαν και θα κάρφωναν τα δόντια τους στη γάμπα του, θα τον έριχναν κάτω, θα τον γράπωναν από τον λαιμό, θα έσκιζαν την καρωτίδα του και τότε θα βυθιζόταν στον μεγάλο ύπνο, χωρίς ποτέ κανείς να πάρει είδηση ότι άφησε τα κόκκαλά του εκεί, χίλια διακόσια τριάντα τέσσερα χιλιόμετρα μακριά από την εξώπορτα του σπιτιού του. Τόση ήταν η απόσταση που τον χώριζε από την προηγούμενη ζωή του. Είχε φροντίσει να την μάθει με το που πάτησε το πόδι του στην κοιλάδα του θανάτου, όπως την έλεγαν οι ντόπιοι.

Παλιότερα ήταν απλώς μια κοιλάδα με ιαματικά νερά και τα πουλιά δεν έπεφταν νεκρά από τα δέντρα. Τα πράγματα είχαν αλλάξει. Όσοι δεν ήταν παθολογικά αισιόδοξοι συμβιβάστηκαν με την ιδέα ότι η ζωή δεν τους επεφύλασσε αλλαγές προς το καλύτερο κι έπαιρναν τα μέτρα τους.

Το προηγούμενο απόγευμα είχε μπει με τους δικούς του σ' ένα χωριό που δεν είχε όνομα. Σάσε το είπαν οι άλλοι, αλλά δεν ήταν σίγουρος πως ήξεραν τι έλεγαν. Μετά την πεντάωρη πεζοπορία, τα λιγοστά σπίτια του οικισμού τους υποδέχτηκαν άδεια. Είχαν εκκενωθεί δυο ώρες προτού φτάσουν. Προφανώς οι κάτοικοι είχαν ειδοποιηθεί και εγκατέλειψαν άρον άρον τις περιουσίες και τα ζωντανά τους για να κατέβουν στη Σρεμπρένιτσα όπου τους περίμεναν οι Ολλανδοί με τα γαλάζια κράνη τους, στον υποτυπώδη καταυλισμό που είχε στηθεί για να τους προστατεύσει. Μπήκαν στο χωριό με τον αέρα του νικητή. Η επιχειρησιακή τους ετοιμότητα, παρά τις ελλείψεις σε εξοπλισμό και φαγητό, ήταν αξιοζήλευτη. Τις τελευταίες βδομάδες είχαν χάσει μόνο έναν άντρα κι αυτόν από βλακεία. Οι κοκκινομπερέδες ήταν σίγουροι ότι θα κέρδιζαν τον πόλεμο και με αυτή την πίστη πορεύονταν από χωριό σε χωριό, από σπίτι σε σπίτι, κάνοντας εκκαθαρίσεις που έστελναν τους αντιπάλους τους στον αγύριστο, σαλεμένους από την αγριότητα, με μάτια ξεθωριασμένα πρόωρα στη θέα του αίματος που κυλούσε σε μικρά ακανόνιστα ρυάκια εδώ κι εκεί, σαν μάτια γέρων, γνωρίζοντας το βαθύτερο σκοτάδι που μπορεί να συναντήσει άνθρωπος πριν από τον θάνατό του. Το μίσος που είχε πλάσει τους αντιπάλους τους είχε πλάσει και τους

ιδίους και όπως το δίκιο του χορτάτου είναι αδιάφορο στον πεινασμένο, σάρωναν τα πάντα στο πέρασμά τους. Οι Λύκοι του Ζβόρνικ ήταν ανάμεσά τους και προέλαυναν.

Κανείς δεν τους υποδέχτηκε. Ένας πετρόφουρνος σιγόκαιγε, καρβουνιάζοντας τον τελευταίο κόκορα του χωριού μέσα σ' ένα αυτοσχέδιο ταψί. Όσοι ζούσαν στην περιοχή είχαν σφάξει τα ζωντανά τους και τα είχαν στολίσει επιδεικτικά στις αυλές τους, δηλώνοντας ότι δεν επρόκειτο να τους παραχωρήσουν τίποτα και ότι ακόμη και για τα ζώα τους προτιμούσαν τον θάνατο, παρά να πέσουν στα χέρια των αντιπάλων. Έπρεπε να φανταστούν ότι τους την είχαν στημένη όταν αντίκρισαν τη μακάβρια σκηνοθεσία στις αυλές, αλλά ήταν τόσο κυριευμένοι από τον ενθουσιασμό της εύκολης επικράτησής τους που δεν έβλεπαν καθαρά γύρω τους. Βρήκαν δέκα μπουκάλια βότκας, φυλαγμένα σ' ένα υπόγειο στο μεγαλύτερο σπίτι του οικισμού, και τα ήπιαν σαν νερό, λίγο πριν να δύσει ο ήλιος. Μετά δεν έβλεπαν απολύτως τίποτα. Εκείνος δεν ήπια, δεν έπινε ποτέ. Η μόνιμη νηφαλιότητα είναι δείγμα σοβαρής ψυχικής διαταραχής, του είχε πει ο Διοικητής του που έπινε σαν ζώο.

Τη στιγμή που δέχτηκαν την επίθεση, έπαιζε με μια πλαστική μπάλα ποδοσφαίρου που είχε παρατήσει κάποιος πιτσιρικάς δίπλα στη σφαγμένη γουρούνα του. Η μπάλα κυλούσε κάθε τόσο μέχρι τη γουρούνα κι αυτό φαινόταν αστείο στους συμπολεμιστές του που μέσα στο μεθύσι τους κλοτσούσαν τότε το κεφάλι της και τότε την μπάλα. Το όπλο του ήταν παρατημένο μερικά μέτρα πιο πέρα, ακουμπισμένο σ' έναν τοίχο με τσιμεντόλιθους. Για αρκετή ώρα

ξεχάστηκε κάνοντας κόλπα σαν να ήταν παιδί. Το παιχνίδι ήταν το ευχάριστο διάλειμμα μετά από πέντε μέρες σκληρής πεζοπορίας, αλλά διακόπηκε απότομα.

Στις πρώτες σφαίρες έπεσε στο έδαφος μπρούμυτα, προσπαθώντας να καλύψει το κεφάλι του. Σύρθηκε μέχρι τη γουρούνα που λειτούργησε ως ασπίδα για κάποια δευτερόλεπτα, αλλά το ήξερε ότι αν έμενε εκεί σύντομα θα ήταν νεκρός. Οι αντίπαλοί του πλησίαζαν κουβαλώντας το μίσος ημερών, μηνών, ίσως και αιώνων. Έκανε να κινηθεί προς το όπλο του, αλλά οι σφαίρες που σφύριζαν στ' αυτιά του επέβαλαν αλλαγή πορείας. Δεν είχε εναλλακτική, θα παρατούσε το όπλο και θα το έβαζε στα πόδια. Με μια απότομη κίνηση βρέθηκε πίσω από τον τοίχο με τους τσιμεντόλιθους και από κει καβάλησε σε μια μάντρα. Λιγότερες από δέκα δρασκελιές ήταν αρκετές για να χωθεί στο δάσος, όσο οι δικοί του σωριάζονταν πίσω του επιχειρώντας να τον ακολουθήσουν. Ο γδούπος των σωμάτων που έπεφταν στο τσιμέντο της αυλής του σπιτιού της γουρούνας ήταν ο πιο ανατριχιαστικός ήχος που είχε φτάσει στ' αυτιά του από την αρχή του πολέμου. Το σώμα των συντρόφων του μετατρεπόταν σε ηχείο που υπενθύμιζε ότι η διαδρομή προς την ανυπαρξία ήταν μικρότερη απ' όσο υπολόγιζαν.

Κοίταξε πίσω στην αυλή ζαλισμένος. Το άψυχο σώμα της γουρούνας είχε γίνει σουρωτήρι, μαζί με το σώμα ενός συμπολεμιστή του που ξάπλωνε οριστικά πάνω της. Φαντάστηκε τους αντιπάλους του να μεθοκοπούν και να παίζουν μπάλα με το κεφάλι του συντρόφου του, όπως εκείνος έπαιζε νωρίτερα με το κεφάλι της γουρούνας. Αποφάσισε

να μη γυρίσει να ξανακοιτάξει όσους έμεναν πίσω. Τότε άκουσε τη φωνή που τον απείλησε από κάποιο αυτοσχέδιο μεγάφωνο σαν να ήταν η φωνή του θεού των αντιπάλων. Συνειδητοποίησε ότι οι ήχοι διογκώνονταν από έναν φοβερό αντίλαλο που δεν είχε προσέξει νωρίτερα. Ο βραχνός άντρας τον πρόσταζε να παραδοθεί και τον απειλούσε ότι όσο μακριά κι αν πήγαινε θα τον έβρισκαν. Η φωνή χτύπησε στους κορμούς, στα βράχια και πολλαπλασιάστηκε εφιαλτικά. Σαν να ταξίδευε όχι μόνο στην κοιλάδα, αλλά σε όλα τα παράλληλα σύμπαντα που είχαν υπάρξει πριν από αυτόν και θα υπήρχαν στο εξής χωρίς αυτόν.

Το ήξερε πως μόνο με τύχη θα κατάφερνε να γλιτώσει, έτσι σηκώθηκε κι άρχισε να τρέχει όσο πιο γρήγορα άντεχε, ακολουθώντας μια ακανόνιστη διαδρομή, κάνοντας ζιγκ ζαγκ, σκυμμένος ανάμεσα σε σφαίρες και βρισιές, μέχρι που δεν άκουγε πια ούτε φωνές ούτε σφαίρες ούτε τον αντίλαλο, παρά μόνο τους χτύπους της καρδιάς του και τα πουλιά. Η ανάσα του κόπηκε. Κοντοστάθηκε και συνειδητοποίησε ότι κατάπινε αίμα, παρόλο που δεν πονούσε. Ψάχτηκε αν είχε τραυματιστεί. Ήταν μια χαρά, αλλά κατάπινε αίμα. Κοίταξε γύρω του. Τα όπλα είχαν σιγήσει απότομα και οι σύντροφοί του ήταν άφαντοι. Συνειδητοποίησε ότι είχε πάνω του μόνο ένα μαχαίρι. Μ' αυτό έπρεπε να τα καταφέρει, δεν θα σταματούσε. Έβγαλε το μαχαίρι του και συνέχισε να τρέχει προς άγνωστη κατεύθυνση, χαμένος σ' έναν λαβύρινθο χωρίς αρχή και τέλος. Η μόνη του βεβαιότητα ήταν ότι αν τον έπιαναν το κεφάλι του θα γινόταν μπάλα κι αυτό ήταν αρκετό για να συνεχίσει να

τρέχει ακόμη κι αν δεν έβρισκε ποτέ την έξοδο ή αν χρειαζόταν να πεθάνει τρέχοντας, καταπίνοντας όλο το αίμα του. Πέρασε μια ώρα για να καταλάβει ότι στον πανικό του είχε δαγκώσει τη γλώσσα του και τα δόντια του πονούσαν από το σφίξιμο.

Όταν νύχτωσε σύρθηκε στην κοιλάδα. Ήταν μια νύχτα αφέγγαρη κι αυτό τον βοηθούσε να περάσει απαρατήρητος, περπατώντας σκυφτός μέσα στη χαμηλή βλάστηση. Λίγο προτού πάρει να χαράζει χώθηκε ξανά στο δάσος για να συνειδητοποιήσει ότι όλη τη νύχτα έφερνε κύκλους γύρω από το ίδιο σημείο, αποπροσανατολισμένος. Συνέχισε να περπατάει για ώρες χωρίς σχέδιο, μέχρι που ένιωσε τις δυνάμεις του να τον εγκαταλείπουν. Δεν θα έβρισκε ποτέ την έξοδο του λαβύρινθου. Χρειαζόταν τροφή και νερό. Από την αρχή του πολέμου δεν είχε βρεθεί σε χειρότερη θέση. Πριν να φτάσει στην κοιλάδα της Σρεμπρένιτσα, την έβγαζε με περιπολίες και επιχειρήσεις καταστροφών σε στρατόπεδα και σε υποδομές των αντιπάλων. Ήταν η πρώτη φορά που είχε πάρει μέρος σε μάχη και αποφάσισε πως αν γλίτωνε θα ήταν και η τελευταία. Έπρεπε να εξαφανιστεί από την περιοχή. Δεν είχε να δώσει λογαριασμό σε κανέναν, θα περπατούσε μέχρι να βγει από το πεδίο των συρράξεων. Αν χρειαζόταν θα περπατούσε χίλια διακόσια τριάντα τέσσερα χιλιόμετρα μέχρι το σπίτι του. Αρκεί να έβρισκε την άκρη του λαβύρινθου και κάτι να φάει.

Ανέβηκε στην κορυφή ενός λόφου προσπαθώντας να προσανατολιστεί. Πρόσεξε τη σκεπή ενός μικρού σπιτιού. Είχε μεσημεριάσει. Περίμενε για ώρα, αλλά δεν εντόπισε

κίνηση. Οι βοσκοί, που έμεναν συνήθως στα απομονωμένα αγροτόσπιτα, είχαν κρέας, έστω κι αν χρειαζόταν να το προσφέρουν με την απειλή του μαχαιριού. Αποφάσισε να κατηγορήσει παίρνοντας όλες τις απαραίτητες προφυλάξεις. Ήταν καλά εκπαιδευμένος. Σύρθηκε γρήγορα σ' ένα μισοσπασμένο παράθυρο στην πίσω πλευρά του σπιτιού και κολουριάστηκε κρατώντας την ανάσα του. Δεν ακουγόταν τίποτα. Όταν βεβαιώθηκε ότι δεν υπήρχε ψυχή γύρω σηκώθηκε στις μύτες των ποδιών. Διέκρινε μια σκιά στο εσωτερικό του σπιτιού ή κάτι που έμοιαζε με σκιά. Καθάρισε το τζάμι με την παλάμη του και τότε αντίκρισε το σώμα ενός άντρα ξαπλωμένο στο κέντρο του δωματίου, κομμένο στα τρία, σαν κάποιος να είχε χρησιμοποιήσει ηλεκτρικό πριόνι. Μια μαύρη λίμνη αίματος απλωνόταν γύρω από τον ανοιγμένη κοιλιά του. Ανακατεύτηκε. Ήταν αδύνατον να συνειδητοποιήσει ότι ανθρώπινο χέρι είχε επιτεθεί με τέτοια αγριότητα. Κάποιο θηρίο ίσως. Φόρτωσε με ευκολία την αγριότητα στα ζώα, με παραπάνω ευκολία ίσως απ' όση χρειαζόταν, αν γνώριζε ένα δυο πράγματα για τον εαυτό του και για τους συντρόφους του.

Έφερε μια βόλτα το σπίτι, χωρίς να δει ίχνη. Ένα κυνηγόσκυλο κειτόταν σφαγμένο μπροστά από την εξώπορτα σαν λερωμένο χαλί. Πέρασε πάνω από το κουφάρι του ζώου σπρώχνοντας τη μισάνοιχτη πόρτα που οδηγούσε στην τραπεζαρία. Η μυρωδιά ήταν αφόρητη. Δυο παιδιά, κομμένα στα τρία με το ίδιο τελετουργικό, βρίσκονταν δίπλα στον άντρα που ήταν πιθανότατα ο πατέρας τους. Τα τρία κεφάλια ήταν μαζεμένα στο κέντρο του δωματίου, με τα

μάτια ανοιχτά κοιτάζοντας το μεγάλο πουθενά, σαν μακάβριες μπάλες, τακτοποιημένες η μία δίπλα στην άλλη, με τα διαλυμένα σώματά τους απλωμένα δεξιά κι αριστερά. Πάνω στην τραπεζαρία είδε μια ημίγυμνη νέα γυναίκα, με τους γοφούς της εξαρθρωμένους, την κοιλιά της ανοιγμένη και τα εντόσθιά της χυμένα στο πάτωμα. Ένα μαχαίρι ήταν ακόμη καρφωμένο στο στήθος της. Τα άρβυλά του κολλούσαν στο αίμα. Πιο πολύ απ' όλα τον ενόχλησε το ίχνος που άφηνε.

Βρισκόταν σε λάθος σημείο και το γνώριζε. Μόλις είχε μπει σε μια άβυσσο από την οποία δεν θα βγαίνει ποτέ. Τόσο καιρό περπατούσε στο χείλος της, αλλά τώρα ήταν σαν κάποιος να του είχε δώσει μια σπρωξιά και να τον είχε πετάξει στην πιο σκοτεινή τρύπα του κόσμου. Ίσως δεν έπρεπε ποτέ να κατηγορήσει προς το καταραμένο σπίτι. Ίσως έπρεπε απλώς να συνεχίσει να τρέχει ανάμεσα στα πουλιά που έπεφταν σαν βαρίδια από τα κλαδιά. Ίσως πάλι να έβλεπε κάποιον εφιάλτη και είχε έρθει η ώρα να ξυπνήσει. Ίσως δεν έπρεπε ποτέ να βρεθεί στην κοιλάδα του φόβου. Ίσως έπρεπε να μείνει πίσω.

«Ήταν έγκυος η σκρόφα», είπε μια φωνή στην είσοδο του σπιτιού. Ήταν η γνώριμη φωνή του Διοικητή του, του Ζβάνκο, που τον έβγαλε απότομα από τον λήθαργό του. «Πού ήσουν; Μόνο ένας δειλός λαγός θα εξαφανιζόταν έτσι». Η καρδιά του πήγε να σπάσει. «Ήταν έγκυος», επανέλαβε κοφτά ο Διοικητής του κι αυτές ήταν οι τελευταίες λέξεις που άκουσε προτού λιποθυμήσει με το μαχαίρι κολλημένο στο χέρι του.

1.

Αθήνα - Απρίλιος 2014
Πρώτη μέρα

Όλο το βράδυ ο Θεός χάλαγε τον κόσμο. Μέχρι τα ξημερώματα δεν έκλεισε μάτι. Ένας μονότονος ήχος κρατούσε τα νεύρα του τεντωμένα. Ήταν το παραθυρόφυλλο του κάτω ορόφου που χτυπούσε σαν χαλασμένος μετρονόμος. Σηκώθηκε απότομα από το κρεβάτι και πήγε στην κουζίνα. Τι στο διάολο γίνεται, αναρωτήθηκε, ενώ η απάντηση ήταν προφανής. Κόλλησε το πρόσωπό του στο διπλό τζάμι που θόλωνε από την υγρασία και το αλάτι. Ο νοτιάς, που όλο το βράδυ δοκίμαζε τις τέντες στο μπαλκόνι του, στροβίλιζε την άμμο στην παραλία και μάδαγε δυο καχεκτικά αρμυρίκια στην άκρη της ακτής. Μέτρησε τρεις ψάθινες ομπρέλες που είχαν πέσει.

Καταστροφή, ψιθύρισε γεμίζοντας το μπρίκι με νερό. Δεν τον ένοιαζαν οι ομπρέλες, αλλά ο ασυνήθιστος παφλασμός που ανακάτευε την άμμο. Πώς θα βουτήξω σήμερα; μονολόγησε, κοιτάζοντας μία τη θάλασσα και μία τον ελλη-

νικό καφέ. Οι φυσαλίδες που φούσκωναν τον απορρόφησαν τόσο που ξέχασε τα σύννεφα, το κύμα και τους γλάρους με τα κόλπα τους ελάχιστα μέτρα μακριά από το μπαλκόνι του. Η θέα σε όλο το μπροστινό μέρος του σπιτιού εξαφανίστηκε, ενώ ο θόρυβος από το παραθυρόφυλλο εξακολούθησε μονότονος, εκνευριστικός, σαν σφυρί που προσγειωνόταν με δύναμη στον κρόταφό του.

Ήταν μόλις εφτά το πρωί και σηκώθηκε αρκετά νωρίς για να φορέσει το στενό μαύρο μαγιό του και να κολυμπήσει μισή ώρα ακριβώς, πάνω κάτω, στον μικρό κόλπο μπροστά από το σπίτι του, παράλληλα στην ακτή. Τόσο χρειαζόταν για να πάρει μπρος, ν' ανοίξουν τα μάτια του και να νιώσει την καρδιά του να χτυπάει δυνατά στ' αυτιά, στα μηλίγγια, στον λαιμό, ακόμη και στην κοιλιά του. Μόλις ένα μισάωρο ήταν αρκετό για να συντηρηθεί η μηχανή που μετά από πενήντα χρόνια ήθελε το καθημερινό της ξεσκούριασμα. Η ίδια τελετουργία χειμώνα καλοκαίρι. Είχε πειστεί ότι η χειμερινή κολύμβηση ήταν το μόνο που μπορούσε να τον κρατήσει στη ζωή λίγα χρονάκια παραπάνω, εξουδετερώνοντας την επήρεια του άγχους της δουλειάς, της τοξικής αυτής δουλειάς που τον καθήλωνε δώδεκα ώρες την ημέρα σε μια καρέκλα. Η μισάωρη φροντίδα για τον εαυτό του είχε γίνει τόσο ιερή που μια αστοχία, μια αιφνίδια ασθένεια που θα τον κρατούσε μακριά από το νερό ήταν αρκετή για να είναι νευρικός όλη μέρα. Όχι, δεν θα 'σπαγε τα νεύρα του, δεν θα το σκεφτόταν περισσότερο, ο πρωινός αέρας δεν θα τον υποχρέωνε να υποχωρήσει, θα βουτούσε όπως και να 'χε.

Ήπιε βιαστικά δυο τρεις γουλιές καφέ. Καθώς οι κόκκοι από τα κατακάθια του καφέ κάθισαν και κόλλησαν στη γλώσσα και στα δόντια του, έφεραν ξανά στο μυαλό του την ανακατεμένη άμμο, την ασύμμετρη κηλίδα που απλωνόταν σε όλο το πλάτος της ακτογραμμής σαν κάποιος να είχε αδειάσει ένα τεράστιο μπρίκι με καφέ στον μικρό κόλπο. Διασκέδασε με την ιδέα και, παρόλο που δεν πίστευε σε κανένα Θεό, σκέφτηκε πως αν υπήρχε, καλό θα ήταν να είχε και λίγο χιούμορ, να κάνει κάτι τέτοιες πρωινές πλάκες, χύνοντας τον καφέ του σε μια παραλία στην τύχη, ανακατεύοντας την τράπουλα στη ζωή των πιστών και των απίστων του. Καμιά φορά δεν αρκεί να πάψεις να πιστεύεις σε κάτι, για να πάψει να υπάρχει, σκέφτηκε.

Οι πρόχειρες μεταφυσικές του σκέψεις δεν κράτησαν περισσότερο απ' όσο το ντύσιμο και η αναζήτηση της πετσέτας του. Στρίμωξε τα πλαστικά γυαλιά και δέκα ευρώ στην εξωτερική θήκη της αθλητικής του τσάντας μαζί μ' ένα ζευγάρι σαγιονάρες. Αναζήτησε το κινητό του. Η μπαταρία ήταν σχεδόν άδεια. Είχε ξεχάσει να το φορτίσει το προηγούμενο βράδυ. Αναποδιά, δεν μπορώ να το πάρω μαζί μου, μονολόγησε, καθώς το έβαζε στην πρίζα. Προτού εγκαταλείψει το διαμέρισμά του ρούφηξε ακόμη δυο γουλιές καφέ και άρπαξε μια βελόνα από το γυάλινο τασάκι στον πάγκο της κουζίνας. Έκαψε την άκρη της με τον αναπτήρα που άφηνε ειδικά γι' αυτόν τον σκοπό δίπλα της. Με μια απότομη κίνηση την έμπηξε στον αριστερό του δείκτη. Μια μικρή σταγόνα αίματος ξεπρόβαλε στο ημίφως. Κάθε φορά η ίδια αίσθηση, μια σύντομη ταχυκαρδία πριν από το τσίμπημα κι αμέσως

μετά η σταγόνα, η λευκή ταινία, το μηχανήμα, οι ψηφιακοί αριθμοί. Διακόσια δέκα. Όχι, γαμώτο, ψιθύρισε γλείφοντας το δάχτυλό του. Η κακή μέρα από το πρωί φαίνεται.

Έσκυψε πάνω από ένα μπλοκ και σημείωσε τη μέτρησή. Το νούμερο δεν ήταν καλό. Ζαλίστηκε. Ο διαβήτης ήταν ένας ύπουλος εχθρός και ο μεγαλύτερος αντίπαλός του. Δέκα χρόνια τον έσερνε και είχε καταλήξει ότι κουβαλούσε ένα απρόβλεπτο θηρίο που όσο κι αν το πρόσεχε, όσο κι αν το καλόπιανε, όσο κι αν το τάζει με τις ενέσεις ινσουλίνης που έκανε δυο φορές την ημέρα, το ζώο κάθε τόσο του έδειχνε τα δόντια του. Ένας λύκος, μια ύαινα ή κάτι τέτοιο τέλος πάντων βρυχιόταν μέσα του και ήξερε ότι θα ζούσε όσο ζούσε και ο ίδιος. Κι έτσι ενώ τα πρώτα χρόνια ευχόταν στο ζώο να πεθάνει, ελπίζοντας ότι θα έβρισκε κάποιον τρόπο να το ξεπαστρέψει, γνώριζε πλέον πως η ευχή της εξαφάνισής του ισοδυναμούσε με τον δικό του θάνατο. Το μόνο που μπορούσε να κάνει ήταν να του πετάει καμιά βρισιά και μετά να το ταΐζει πάλι με την αγαπημένη του ινσουλίνη μέχρι να γουργουρίσει ευχαριστημένο.

Έκλεισε την πόρτα πίσω του με δύναμη. Τα σκαλιά δύο ορόφων πέρασαν κάτω από τα πόδια του σε λιγότερο από δέκα δευτερόλεπτα. Ήταν ευκίνητος για την ηλικία του. Όταν βγήκε έξω, πήρε μια βαθιά ανάσα και η ζαλάδα υποχώρησε κάπως. Περίμενε ότι θα έκανε περισσότερο κρύο. Ο Απρίλιος είχε μπει με άγριες διαθέσεις, αλλά τις τελευταίες μέρες ο καιρός είχε γλυκάνει. Θα στοιχημάτιζε ότι το ξαφνικό μπουρίνι δεν θα κρατούσε πάνω από δυο τρεις ώρες.

Διέσχισε τη λεωφόρο βιαστικός, χωρίς να κοιτάξει δεξιά ή αριστερά. Τέτοια ώρα η κίνηση ήταν ελάχιστη και τα αυτοκίνητα ακούγονταν από μακριά. Ο ουρανός είχε μαυρίσει. Σπάνια ο ουρανός της Αθήνας και ειδικά στα νότια ήταν τόσο βαρύς. Η θάλασσα έχανε το γαλάζιο χρώμα της και όσο την πλησίαζε, τόσο πιο ανακατεμένη του φαινόταν. Τα σύννεφα ροκάνιζαν τον ορίζοντα. Το σημείο επαφής του ουρανού με τον υδάτινο όγκο παρέμενε ασαφές από την υγρασία και τα κύματα. Οι γλάροι πετούσαν χαμηλά, ενώ ένας μικρός στρόβιλος εξακολουθούσε να στροβιλίζει την άμμο στην παραλία. Ήταν ζήτημα χρόνου να ξεσπάσει καταιγίδα. Μόλις θα έκοβε ο αέρας. Και τότε η άμμος θα γινόταν λάσπη. Έπρεπε να βιαστεί.

Πέταξε όπως όπως τα ρούχα του μέσα στην τσάντα και φόρεσε τα πλαστικά γυαλιά του. Δυο γλάροι, οι μοναδικοί μάρτυρες της σκηνής, στριφογύρισαν πάνω απ' το κεφάλι του. Αναζήτησε μια πέτρα για να σιγουρέψει ότι θα έβρισκε την τσάντα στο σημείο που την άφηνε. Όταν την βόλεψε, προχώρησε αποφασιστικά στο νερό. Εκατοντάδες καρφίτσες τρύπησαν το δέρμα στις γάμπες και στους μηρούς του, αλλά δεν τον σταμάτησαν. Κανένα πρωί δεν τον νίκησαν. Έκανε μια βουτιά κι ένωσε τη δύναμη των κυμάτων, έτσι όπως γεννιόντουσαν από κάτω προς τα πάνω πριν να βγουν στην επιφάνεια. Η καρδιά του χτυπούσε δυνατά. Έβγαλε μια κραυγή νίκης. Τα είχε καταφέρει. Η ζαλάδα εξαφανίστηκε. Άρχισε να κάνει απλωτές κι ας κολυμπούσε στο κατακάθι που κολλούσε πάνω του, ανάμεσα στα φύκια και σε ένα πλαστικό μπουκάλι που κάποια εκνευριστική

δύναμη το έσπρωχνε δίπλα του. Όχι, δεν θα σταματούσε, είχε μισή ώρα μπροστά του.

Παρατήρησε ότι τα φώτα άναβαν σιγά σιγά στις πολυκατοικίες και τις πανάκριβες μονοκατοικίες της περιοχής. Όσο κολυμπούσε φρόντιζε να στρέφει το βλέμμα του κάθε τόσο στην ακτή για να βεβαιώνεται ότι δεν είχε απομακρυνθεί επικίνδυνα από τη γειτονιά του. Από αυτόν τον μικρόκοσμο που πάλευε να κρατηθεί στην επιφάνεια, όσο η πόλη βούλιαζε στο χάος. Από τους γείτονες που τον χαρακτήριζαν μονήρη, μελαγχολικό και ιδιότροπο. Ο ψίθυρός τους απλωνόταν μέχρι την ακτή, αλλά όταν κολυμπούσε εξαφανιζόταν. Η αίσθηση ότι κάποιο πρωί θα μπορούσε απλώς να κολυμπήσει μακριά από τον κόσμο και να εξαφανιστεί τον γέμισε με δύναμη και υπεροψία απέναντι στον κόσμο του από τον οποίο ωστόσο δεν απομακρύνθηκε.

Τα φώτα στα παράθυρα πλήθαιναν και σκέφτηκε ότι το θέμα συζήτησης των αγουροξυπνημένων γειτόνων του δεν θα ήταν άλλο από το επερχόμενο μπουρίνι. Οι συζητήσεις για τον καιρό είναι ανώδυνες, σκέφτηκε. Ο άστατος καιρός λειτουργεί ως υπόνοια της ύπαρξης του Θεού και για κάποιους ως απόδειξη. Όταν δεν θες να πεις τίποτα μιλάς για τον καιρό ή για τον Θεό, σκέφτηκε ικανοποιημένος με την πρωινή του διαύγεια.

Τον περίμεναν είκοσι συνεντεύξεις και όλες θα ξεκινούσαν με σύντομα σχόλια για την κακοκαιρία μέχρι να σπάσει ο πάγος. Συνολικά εξήντα υποψήφιοι θα κονταροχτυπιόντουσαν για μια θέση των πεντακοσίων ογδόντα ευρώ. Οι περισσότεροι καλοχτενισμένοι και καλοντυμένοι, έχοντας

κάνει τις προσευχές τους, αλλά πλήρως απροετοίμαστοι. Το γνώριζε, πάντα έτσι γινόταν, κάποιοι από αυτούς ήταν τα φαβορί, όμως έπρεπε να τους δει όλους και να παραμείνει ανέκφραστος μπροστά στις νευρικές γκριμάτσες τους. Χαμόγελα αμήχανα και ιδρωμένες παλάμες όση ώρα θα επιχειρούσαν να δώσουν έξυπνες απαντήσεις σε τυποποιημένες ερωτήσεις. Η φωνή τους θα έσπαγε, τα χέρια τους θα έτρεμαν, ο ιδρώτας τους θα μύριζε, αλλά δεν θα το κουνούσαν ρούπι προτού τους ανοίξει ο ίδιος την πόρτα. Ήταν ένας από τους καλύτερους κυνηγούς κεφαλών και πολλά από τα θηράματά του ταξίδευαν πλέον στο εξωτερικό, στελεχώνοντας σημαντικές ή ασήμαντες επιχειρήσεις. Μπροστά σε αυτή την κυριολεκτικά σωτήρια προοπτική ευρέσεως εργασίας μπορούσαν να ανεχτούν τις αδιάκριτες ερωτήσεις του.

Η θάλασσα τον τράβηξε προς τα κάτω. Θα μπορούσε να πνιγεί. Αν ήταν πιο αδύναμος θα μπορούσε να κινδυνέψει, αλλά όχι, ήταν αρκετά δυνατός, μπορούσε να αντισταθεί στο ρεύμα. Το πολύ πολύ να ξεβραστεί κανένα πτώμα δίπλα μου, σκέφτηκε. Είχε συχνά αυτόν τον φόβο. Νόμιζε ότι θα έπεφτε πάνω στο νεκρό μέλος κάποιου ηλίκιωμένου που πνίγηκε ή κάποιου πιο νέου που τον πέταξαν μαφιόζοι στη θάλασσα. Ο φόβος γεννιόταν τον χειμώνα και καταλάγιαζε με το που έπαιρνε να φτιάχνει ο καιρός. Η περιοδικότητα της εμφάνισής του υπενθύμιζε ότι παρέμενε πάντα εξαρτημένος από τα καιρικά φαινόμενα, όπως ακριβώς και οι γείτονές του. Μπορεί αυτό να είναι ο Θεός, σκέφτηκε, μια ομάδα μαφιόζων που πετάει ένα πτώμα στη θάλασσα.

Άλλωστε, μόνο οι δολοφόνοι παίρνουν τελικά από τη ζωή αυτό που της επιστρέφουν. Οι μεταφυσικές του σκέψεις ξαναγύρισαν μονότονες καθώς κολυμπούσε προς την ακτή. Η αρρώστια είχε καταβροχθίσει κάθε έννοια πίστης στην καλοσύνη μιας ανώτερης δύναμης. Δεν υπήρχε τίποτα έξω από αυτόν, κανένα αόρατο μάτι δεν τον παρακολουθούσε. Κολυμπούσε μόνος με το ζώο του, σε μια μάχη που το ήξερε ότι ήταν εκ των προτέρων χαμένη όσο κι αν γυμναζόταν, όσο κι αν δούλευε, όσο κι αν είχε προσπαθήσει να γίνει αυτό που ήταν.

Όταν βγήκε στην παραλία τυλίχτηκε με την πετσέτα του. Ήταν δυνατός και σίγουρος ότι δεν είχε έρθει ακόμη η μέρα που θα έπεφτε πάνω στο μουλιασμένο πτώμα. Αυτό που δεν γνώριζε ήταν πως την ίδια στιγμή, ελάχιστα μέτρα μακριά από το σπίτι του, στη διπλανή μονοκατοικία η πιο όμορφη γυναίκα της γειτονιάς σερνόταν στις υγρές πλάκες Καρύστου του κήπου της, αφήνοντας πίσω της μια χοντρή κόκκινη γραμμή ίδια με αδέξια πινελιά ενός φριχτού ζωγράφου ή κάποιου θεού που αν υπήρχε δεν είχε καθόλου χιούμορ.